

Redactioneel

Hoewel de omvang van het contractonderzoek aan de universiteiten waarschijnlijk nog lang haar limiet niet heeft bereikt, meent AGORA dat het tijd is om een balans op te maken. In dit themanummer staat daarom de wisselwerking tussen politiek en onderzoek centraal. De belangrijkste thema's zijn: normativiteit in sociaal-wetenschappelijk onderzoek, sociologie van wetenschappelijke kennis, politisering van onderzoek en de politieke relevantie van sociaal-wetenschappelijk onderzoek.

Prof. Dr. Arnold Heertje, hoogleraar economie en publicist, gooide enige tijd geleden de knuppel in het hoenderhok van het beleidsgerichte onderzoek. Hij meende in De Volkskrant van 19 november dat economen van de Stichting voor Economisch Onderzoek (SEO) niet in staat zijn om de effecten te analyseren van het opheffen van het domeinmonopolie van de notaris. Daarbij schetste Heertje een aantal problemen. Ten eerste behelst een maatschappelijk economische analyse meer dan een financiële rekensom. Rapporten die antwoord moeten geven op complexe maatschappelijke en juridische vraagstukken getuigen daarom volgens hem van amateurisme. Bovendien stelde Heertje in een column van het opinieblad van het MKB 'Ondernemen', dat hij niet begrijpt waarom het SEO haar goede naam te grabbel gooit met betaald onderzoek. Hij herinnerde zijn lezers aan de nadelige gevolgen van commercieel onderzoek voor de carrière van Prof. Dr. Bomhoff. Voordat hij directeur werd van het NYFER, een onafhankelijk bureau voor toegepast-wetenschappelijk economisch onderzoek, werd hij als econoom alomt gerespecteerd. Hij verloor echter zijn wetenschappelijke integriteit toen bekend werd dat hij bij lucratief onderzoek teveel rekening hield met de belangen van zijn opdrachtgevers.

Heertje concludeerde dat het SEO zich opnieuw op glad ijs begeeft nu haar directeur aangeeft een positief rendement te verwachten van de nieuwe zeeluis bij IJmuiden, terwijl hij een negatief oordeel velde over deze potentiële beleidsinvestering toen hij nog medewerker was van het Centraal Planbureau.

Er zijn natuurlijk ook tegengeluiden te horen. Hoewel de redactie van AGORA meent dat de afhankelijkheid van beleidsgericht onderzoek te ver is doorgeschooten en het daarom eens is met de opmerkingen van Heertje, wordt in dit themanummer geprobeerd een breder beeld te schetsen.

We kijken daarbij onder meer naar de dominante stromingen binnen de wetenschap zelf die een stempel drukken op beleidsgericht onderzoek en daarmee ook op het beleid zelf. We realiseren ons dat dit verschijnsel niet nieuw is en zich waarschijnlijk al decennialang voordoet. De huidige nadruk op efficiency in de politiek, het gestunt met rapporten voor en tegen de Betuwe- en hogesnelheidslijn en het toenemende economisch determinisme in de sociale wetenschappen brengen ons echter tot de opvatting dat het gerechtvaardigd is om wetenschappers uit te nodigen hun mening en visie te geven op deze ontwikkeling.

Tot slot zijn er twee artikelen door de variedirectie aangeleverd. In het eerste artikel bespreekt Maria Fernanda Bello hoe begraafplaatsen een bijzondere plaats hebben verworven in

samenlevingen en zich transformeren tot zogenaamde heterotopia's: plekken met sterk uiteenlopende publieke functies. In het tweede artikel beschrijft Wiet Vandaele hoe het Israëliëse planningbeleid de positie van Israël versterkt heeft ten koste van de Palestijnse staat. Vandaele concludeert daarbij dat ruimtelijk planning de segregatie in Israël bewust heeft bevorderd, wat het opbouwen van wederzijds begrip en tolerantie bemoeilijkt.

Redactie AGORA

Wetenschap & Beleid (Foto Rogier van der Groep)

